EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.5.2012
COM(2012) 303 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Tjeckiens nationella reformprogram för 2012

och om avgivande av rådets yttrande om Tjeckiens konvergensprogram för 2012–2015

{SWD(2012) 303 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Tjeckiens nationella reformprogram för 2012

och om avgivande av rådets yttrande om Tjeckiens konvergensprogram för 2012–2015

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation[2],

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner[3],

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

efter att ha hört ekonomiska och finansiella kommittén, och

av följande skäl:

(1) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet Europeiska kommissionens förslag till en ny strategi för sysselsättning och tillväxt – Europa 2020. Strategin bygger på en ökad samordning av den ekonomiska politiken med fokus på ett antal nyckelområden där åtgärder måste vidtas för att öka Europas potential för hållbar tillväxt och konkurrenskraft.

(2) Rådet antog den 13 juli 2010 en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik[4], vilka tillsammans utgör de så kallade integrerade riktlinjerna. Medlemsstaterna uppmanades att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.

---

1 EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2012) 303 final.
3 P7_TA(2012)0048 och P7_TA(2012)0047.
4 Rådets beslut 2012/238/EU av den 26 april 2012.

(3) Den 12 juli 2011 antog rådet en rekommendation om Tjeckiens nationella reformprogram 2011 och avgav ett yttrande om Tjeckiens konvergensprogram för 2011–2014.

(4) Kommissionen antog den 23 november 2011 den andra årliga tillväxtöversikten, vilket inledde den andra europeiska planeringsterminen med integrerad politisk förhandssamordning förankrad i Europa 2020-strategin. Den 14 februari 2012 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, *Rapporten om varningsmekanismen*[5], i vilken Tjeckien inte finns med bland de medlemsstater för vilka en närmare granskning skulle utföras.

(5) Den 2 mars 2012 gav Europeiska rådet sitt stöd åt prioriteringarna för att säkerställa finansiell stabilitet och finanspolitisk konsolidering samt åtgärder för att främja tillväxten. Europeiska rådet betonade också behovet att genomföra en differentierad, tillväxtfrämjande finanspolitisk konsolidering, att återskapa normala lånevillkor i ekonomin, att främja tillväxt och konkurrenskraft, att bekämpa arbetslösheten och krisens sociala konsekvenser och att modernisera den offentliga förvaltningen.

(6) Den 25 april 2012 lade Tjeckien fram sitt konvergensprogram för perioden 2012–2015, och den 13 april 2012 presenterade man sitt nationella reformprogram för 2012. De båda programmen har bedömts samtidigt för att man ska kunna ta hänsyn till olika kopplingar mellan dem.

(7) Utifrån en bedömning av konvergensprogrammet för 2012 i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1466/97 anser rådet att det makroekonomiska scenario som ligger till grund för programmets finanspolitiska beräkningar är realistiskt. Enligt konvergensprogrammet förväntas BNP-tillväxten nå 0,2 % för 2012 och 1,3 % för 2013, vilket kan jämföras med 0 % respektive 1,5 % för samma år i kommissionens vårprognos 2012. Målet med den finanspolitiska strategi som skisseras i programmet är att nå balans i de offentliga finanserna 2016. Målet om ett offentligt underskott på 2,9 % av BNP år 2013 är i linje med den tidsfrist för att komma till rätta med alltför stora underskott som anges i rådets rekommendationer av den 2 december 2009. Den årliga genomsnittliga finanspolitiska ansträngningen på 0,9 % av BNP under perioden 2010–2013, som baseras på det (omräknade) strukturella saldot i de offentliga finanserna[6], ligger något lägre än den ansträngning på 1 % av BNP som rekommenderats av rådet. I programmet bekräftas det tidigare medellångsiktiga målet för de offentliga finanserna om ett underskott på 1 % av BNP år 2015. Detta återspeglar också kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Det medellångsiktiga målet ska nås via underskott på 0,8 % av BNP 2014 och 0,7 % av BNP 2015, baserat på det (omräknade) strukturella saldot; tillväxttakten för de offentliga utgifterna ligger i linje med riktmärket för utgifter i stabilitets- och tillväxtpakten. Programmets beräkningar av de offentliga finansernas utfall omfattas av flera risker. Den lag om ekonomisk ersättning till kyrkor som för närvarande diskuteras i parlamentet, skulle öka det offentliga underskottet med 1,5 % av BNP det år som den träder i kraft. På ett mer allmänt plan innebär typen och omfattningen av de planerade konsolideringsåtgärderna på både inkomst- och utgiftssidan en betydande risk för hållbarheten i den finanspolitiska korrigeringen för tiden efter programperioden. Korrigeringen av de

[5] COM(2012) 68 final.

[6] Det konjunkturrensade saldot exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder, omräknat av kommissionen enligt den allmänt vedertagna metoden och baserat på uppgifterna i programmet.

offentliga finanserna har hittills i första hand skett genom generella nedskärningar, vilka också påverkar tillväxtfrämjande utgifter. Ytterligare besparingar inom den offentliga förvaltningen motsvarande nästan 1 % av BNP planeras för 2013–2015, men programmet innehåller inte tillräckligt detaljerade uppgifter om detta. De flesta av de planerade åtgärderna på inkomstsidan är av tillfällig natur och kommer troligen att löpa ut 2015. Enligt programmet förväntas skuldkvoten kulminera vid 45,1 % av BNP 2013 och därefter gå ner, främst på grund av den beräknade kontinuerliga förbättringen av det primära saldot.

(8) 2011 godkände de tjeckiska myndigheterna en ökning av den reducerade mervärdesskattesatsen och av punktskatterna på tobak; de antog också en större skattereform som påverkar beskattningen av arbete och som bör träda i kraft 2014. I april 2012 enades man på regeringsnivå om ytterligare förändringar av skattesystemet. En del av dessa gäller miljöskatter och skatt på boende, två områden där skattesatserna för närvarande är för låga. Den föreslagna tillfälliga karaktären hos bestämmelserna om skatt på arbete skulle skapa ytterligare fullgörandekostnader och minska förutsägbarheten för skattebetalarna. Dessutom åtgärdas genom de nya förslagen bara delvis den låga faktiska beskattningen av egenföretagare jämfört med arbetstagare på grund av en omfattande användning av schablonavdrag och andra skatteavdrag. Slutligen har regeringen vidtagit åtgärder för att bekämpa bedrägerier när det gäller moms och bränsleskatt, och den har tagit de första stegen för att införa en enda kontaktpunkt för skatteuppbörd. Efterlevnaden av skattereglerna är dock fortfarande ett problem, och det nuvarande systemet för skatteuppbörd bygger inte på en tydlig och bred strategi för regelefterlevnad.

(9) Den tjeckiska regeringen har godkänt och delvis genomfört en reform av pensionssystemet som syftar till att återställa finanspolitisk hållbarhet och öka pensionssparandet. De beräknade finansiella obalanserna i pensionssystemet är dock fortfarande stora jämfört med EU:s genomsnitt. I reformen ingick inte någon direkt koppling mellan lagstadgad pensionsålder och förväntad livslängd. Potentialen hos den nya pelaren med pensionsfonder att bidra till högre genomsnittspensioner i framtiden beror på andelen arbetstagare, särskilt yngre, som deltar i den, och på den förväntade avkastningen på lång sikt. Man har dock inte presenterat några åtgärder för att stimulera deltagandet i den nya pelaren, och det vore önskvärt att potentiella sparare fick mer vägledning. Vidare utgör det nya system för förtidspensionering som föreslagits av regeringen ett betydande hot mot trovärdigheten hos och syftet med reformerna för höjd faktisk pensionsålder och skäliga pensioner.

(10) Den totala arbetslösheten är lägre än genomsnittet i EU, men kvinnor med barn och andra utsatta grupper har svårt att förverkliga sin potential på arbetsmarknaden. Kortare föräldraledighet skulle minska risken för kompetensförluster, men det förutsätter också en större tillgång till barnomsorg, särskilt för barn under tre år. I detta avseende har regeringen minskat de tekniska kraven för att starta företagsdaghem, och den planerar att erbjuda skatteincitament för bredare användning av privat barnomsorg, vilket skulle innebära ett delvis genomförande av rekommendationerna. Eftersom bara 3 % av de barn som är yngre än tre år tar del av den offentliga barnomsorgen (jämfört med 24 % i EU-27, 2009) krävs det ytterligare åtgärder för att öka förvärvsfrekvensen hos småbarnsföräldrar.

(11) Man har vidtagit ett flertal åtgärder för att effektivisera arbetsmarknadsmyndighetens verksamhet. Som ett led i en större reform av det sociala förmånssystemet har en ny

central arbetsförmedling tagit över ansvaret för de regionala arbetsförmedlingarna, och ansvaret för utbetalning av sociala förmåner som inte är kopplade till försäkringssystemet har förts över från kommunerna till arbetsförmedlingarna. Den ökade arbetsbörda som blir följden av detta kommer dock att ytterligare öka kraven på arbetsmarknadsmyndighetens personal, som minskade med 12 % under 2011. För att förbättra förmedlingen av arbeten har man infört ett system för utkontraktering av förmedlingstjänster till privata aktörer. Avgiftsstrukturen verkar dock ha vissa brister. Det krävs ytterligare ansträngningar för att höja kvalitet och effektivitet i fråga om arbetsmarknadsutbildning, arbetsförmedlingstjänster och individanpassade tjänster. För detta krävs både tillräckliga medel och incitament. Om interventioner och finansiering av program för aktivering ska kopplas till prestation bör effektiviteten utvärderas i syfte att öka målinriktningen.

(12) Trots den senaste tidens förbättringar på vissa områden, t.ex. i fråga om e-förvaltningstjänster och minskning av företagens administrativa bördor, finns det fortfarande stort utrymme för ökad effektivitet inom den offentliga förvaltningen. Det viktigaste resultatet av strategin för bekämpning av korruption är antagandet av en ny lag om offentlig upphandling, i kraft sedan april 2012. För att den ska bli trovärdig och effektiv krävs dock att den genomförs och tillämpas på rätt sätt. Frågan om anonyma aktieinnehav har ännu inte behandlats. Lagen för offentliganställda (*Public Servants Act*) håller fortfarande på att utarbetas men måste antas utan dröjsmål för att förvaltningen ska få nödvändig stadga. Oriktigheter vid offentlig upphandling och bristfälliga lednings- och kontrollsystem inom offentlig förvaltning har också inneburit stora problem vid genomförandet av EU-fonderna.

(13) Den tjeckiska ekonomin måste mobilisera faktorer som underlättar övergången till innovationsbaserad tillväxt, högre mervärde och humankapital, eftersom utsikterna till ytterligare verklig konvergens genom kapitalintensiv tillväxt verkar tämligen begränsade. Man håller för närvarande på att diskutera en reform av den eftergymnasiala utbildningen. Även om reformen omfattar en översyn av den nuvarande ackrediteringsprocessen är den inte tillräckligt tydlig i nyckelfrågan om standarder för kvalitetsutvärdering. På grund av bristen på systematisk datainsamling och analys saknar reformen också stöd från den akademiska världen. Till följd av försämrade skolprestationer hos tjeckiska elever har regeringen vidtagit åtgärder för att garantera en miniminivå när det gäller skolresultat och inlett en strategi med rikstäckande datorbaserade tester. Dessa åtgärder är dock alltför begränsade för att på ett effektivt sätt förbättra kvaliteten och skapa mer rättvisa inom den obligatoriska utbildningen.

(14) I samband med den europeiska planeringsterminen har kommissionen gjort en omfattande analys av Tjeckiens ekonomiska politik. Man har då bedömt konvergensprogrammet och det nationella reformprogrammet. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för en hållbar finanspolitik och socioekonomisk politik i Tjeckien utan även i vilken utsträckning som EU:s regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i EU genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på EU-nivå. Kommissionens rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen återspeglas i rekommendationerna 1–6 nedan.

(15) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat Tjeckiens konvergensprogram, och dess yttrande[7] återspeglas framförallt i rekommendation 1 nedan.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Tjeckien att vidta följande åtgärder under perioden 2012–2013:

1. Genomföra planerade steg mot en korrigering i rätt tid av det alltför stora underskottet. För att uppnå detta krävs att 2012 års budget genomförs fullt ut, och att man anger hållbara åtgärder för 2013 för att genomföra den genomsnittliga årliga strukturella korrigering som anges i rådets rekommendation i enlighet med förfarandet vid alltför stora underskott. Därefter säkerställa en tillräcklig strukturell korrigering för att göra tillräckliga framsteg mot det finanspolitiska målet på medellång sikt, inklusive nå riktmärket för utgifter. I detta sammanhang undvika generella nedskärningar, säkerställa tillväxtfrämjande utgifter och öka ansträngningarna för att förbättra de offentliga utgifternas effektivitet. Utnyttja befintligt utrymme för de skattehöjningar som hämmar tillväxten minst. Genomföra en skatteväxling från de höga skatterna på arbete till miljöskatter och skatt på boende. Minska skillnaderna i skattemässig behandling mellan arbetstagare och egenföretagare. Vidta åtgärder för att förbättra skatteuppbörden, minska skatteflykt och förbättra efterlevnaden av skattereglerna, bland annat genom att införa en enda kontaktpunkt för uppbörden av samtliga skatter.

2. Genomföra ytterligare förändringar av det offentliga pensionssystemet för att garantera dess långsiktiga hållbarhet. Ompröva planerna på att tillåta ett tidigare utträde från arbetsmarknaden. Säkerställa ett brett deltagande av yngre arbetstagare i det fondbaserade system som planeras, i syfte att trygga skäligare pensioner.

3. Vidta ytterligare åtgärder för att kraftigt öka utbudet av bra barnomsorg till rimlig kostnad.

4. Förbättra arbetsmarknadsmyndighetens tjänster genom att höja kvaliteten och effektiviteten i arbetsmarknadsutbildning, arbetsförmedlingstjänster och individanpassade tjänster, även för utkontrakterade tjänster.

5. Utan dröjsmål anta och genomföra lagen för offentliganställda, i syfte att öka stabiliteten och effektiviteten inom den offentliga förvaltningen och motverka oriktigheter. Säkerställa ett korrekt genomförande av den nya lagen om offentlig upphandling. Ta upp frågan om anonyma aktieinnehav. Säkerställa ett korrekt genomförande av EU:s fonder och intensifiera kampen mot korruptionen.

[7] I enlighet med artikel 9.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

6. Anta den lagstiftning som krävs för att inrätta ett transparent och tydligt system för kvalitetsutvärdering inom högre utbildning och forskningsinstitutioner. Säkerställa hållbar finansiering som är kopplad till resultatet av kvalitetsbedömningen. Inrätta en förbättringsorienterad ram för utvärdering inom den obligatoriska utbildningen.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande